

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

62.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 3-го Августа — 1837 — Wilno. Wtorek. 3-go Sierpnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 27-го Июля.

11-го Июля, въ Воскресенье, Его Императорское Высочество Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ, по отслушаніи Божественной Литургіи, въ половинѣ десятаго часа утра оставилъ Тулу, и по проѣздѣ чрезъ городъ Алексинъ, въ пять часовъ по полудни прибылъ въ Калугу. Немедленно по прибытіи Его Высочества, имѣли счастье представляться Августѣйшему Путешественнику Калужскій Гражданскій Губернаторъ, Губернскій Предводитель Дворянства и другіе почетнѣйшія лица. Тогда же принесено было отъ лица Калужскаго дворянства и купечества всеподданнѣйшее приглашеніе на балъ, который Его Высочество и благоволилъ почтить своимъ посѣщеніемъ того же вечера.

12-го числа, Государь Наслѣдникъ удостоивши принять губернскихъ чиновниковъ, и дворянство и почетнѣйшее духовенство и купечество, присутствовалъ при разводѣ Калужскаго внутренняго гарнизоннаго баталіона; послѣ чего изволилъ обозрѣвать заведенія Приказа Общественнаго Призрѣнія, Калужскій артиллерійскій паркъ, подвижный паркъ 6-го Пѣхотнаго Корпуса и тюремный замокъ, и посѣтилъ Губернскую Гимназію и выставку мануфактурныхъ и естественныхъ произведеній.

Въ семь часовъ вечера, Его Высочество ѣздилъ за городъ въ Лаврентьевскій Монастырь, служащій мѣстомъ пребыванія Калужскаго Епископа.

13-го числа, Государь Цесаревичъ, въ восемь часовъ утра, выѣхалъ изъ Калуги и продолжалъ шествіе по тракту на Смоленскъ; въ семь часовъ вечера прибылъ въ Вязьму, гдѣ осмотрѣвши окрестныя поля, ознаменованныя достопамятными военными событіями въ 1812 году, изволилъ расположиться на ночлегъ.

14-го числа, помолвившись въ церкви Аркадѣвской женской обители, Государь Наслѣдникъ, въ семь часовъ утра, выѣхалъ изъ Вязьмы, въ часъ по полудни обозрѣлъ Дорогобужъ, во время проѣзда чрезъ оный, въ 13-ти верстахъ отъ него, по дорогѣ, остановилъ вниманіе свое на позиціи при селѣ Усвятѣ. На станціи Бредихино Его Высочество встрѣченъ былъ Генераль-Губернаторомъ Генераль-Адъютантомъ Дьяковъ; въ двѣнадцати верстахъ предъ Смоленскомъ, Государь Великій Князь изволилъ сѣсть верхомъ, и въ сопровожденіи Генераль-Губернатора и своей свиты осматривалъ поле сраженія при Любинѣ, и по совершеніи сего осмотра, безостановочно продолжалъ путь до Смоленска, куда прибылъ въ девять часовъ вечера, и помолвившись въ великолѣпномъ соборномъ храмѣ Смоленскія Божія Матери Одигитріи, расположился въ отведенномъ для Его Высочества домѣ Дворянскаго Собранія.

15-го числа, Государь Цесаревичъ, удостоивши принять губернскихъ чиновъ, дворянство и почетнѣйшее духовенство и купечество и помолвившись въ церкви Смоленскія Божія Матери надъ Дѣвировскими воротами, изволилъ быть у развода и обозрѣвать древнія стѣны и валъ, военный госпиталь, Гимназію, У-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 27-go Lipca.

Dnia 11-go Lipca, w Ni-dziele, Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ NASTĘPCA CESARZEWICZ Jego Mość, po wysłuchaniu Mszy Świętej, o pół do dziesiątej zrana, opuścił Tule i, przejechawszy miasto Alexin, o godzinie piątej z południa przybył do Kalugi. Wkrótce po przybyciu Jego Wysokości, mieli szczęście przedstawiać się NAYJAŚNIEJszemu Podróżnemu, Kałuski Cywilny Gubernator Gubernialny Marszałek Dworzanstwa i inne znaczniejsze Osoby. W tymże czasie od Kałuskiego Dworzanstwa i Kupiectwa podane było nayuniższe zaproszenie na bal, który Jego Wysokość raczył uszczęśliwić swą bytnością tegoż wieczora.

Dnia 12-go, NASTĘPCA CESARZEWICZ, zaszczycawszy przyjęciem Urzędników Gubernialnych, Dworzanstwo, znakomitsze Duchowieństwo i Kupiectwo, był obecny na zmianie straży Kałuskiego wewnętrznego batalionu Gubernialnego; poczem raczył oglądać zakłady Urzędu Powszechnego Opatrzienia, Kałuski park Artylleryi, ruchomy park 6-go Korpusu pieszego i zamek Turemny, nadzień odwiedził Gubernialne Gimnazjum i wystawę produktów rękodzielniczych i naturalnych.

O godzinie 7-ey wieczorem Jego Wysokość jeździł za miasto do Monasteru Sw. Wawrzyńca, który służy za miejsce pobytu Biskupa Kałuskiego.

Dnia 13-go, CESARZEWICZ Jego Mość, o godzinie 8-ey zrana, wyjechał z Kalugi, i dalszą podróż odbywał traktem do Smoleńska; o godzinie 7-ey wieczorem, przybył do Wiazmy, gdzie, po obejrzeniu pól okolicznych, oznamionowanych pamiątkami wypadkami wojny w roku 1812, raczył rozłożyć się na nocleg.

Dnia 14-go, po złożeniu modłów w cerkwi Arkadyewskiego klasztoru Panien, CESARZEWICZ NASTĘPCA o godzinie 7-ey zrana, wyjechał z Wiazmy, o pierwszej z południa obejrzał Dorohobuż, podczas swojego przejazdu przez to miasto, i o trzynastu wiorst od niego w drodze, zwrócił swą uwagę na pozycję przy wsi Uświacie. Na stacyi Bredichino Jego Wysokość był spotkany przez Jenerał-Gubernatora Jenerał Adjutanta Dialekowskiego; o dwanaście wiorst przed Smoleńskiem, WIELKI Książę raczył siąść na konia, i w towarzystwie Jenerał-Gubernatora i swojego orszaku oglądał pole bitwy pod Lubinem, a po tém obejrzeniu odbywał swą podróż bez zatrzymania się do Smoleńska, dokąd przybył o godzinie dziesiątej wieczorem, i po złożeniu modłów w spaniałej świątyni Smoleńskiej Najsświętszej Panny Przewodniczki i Opiekunki Podróżnych, rozłożył się w przygotowanym dla Jego Wysokości domu Dworzanckiego zgromadzenia.

Dnia 15-go, CESARZEWICZ Jego Mość, zaszczycawszy przyjęciem Urzędników Gubernialnych, Dworzanstwo oraz znakomitsze Duchowieństwo i Kupiectwo, i po złożeniu modłów w cerkwi Najswiętszej Boga Rodzicy Smoleńskiej nad bramą Doieprowską, raczył znaydować się na zmianie straży i oglądać starożytne mury i wał,

чилище дѣтей канцелярскихъ служителей, баталіонъ военныхъ кантонистовъ и тюремный замокъ, и съ особеннымъ вниманіемъ разсматривалъ выставку мануфактурныхъ и естественныхъ произведеній. После обеда, Государь Великій Князь изволилъ ходить по тѣмъ частямъ городского вала, на которыя направлены были главныя нападенія Французовъ, и еще разъ заходить въ соборъ, чтобы обозрѣть оный съ большимъ вниманіемъ. Вечеромъ Его Высочество присутствовалъ на балѣ, данномъ дворянствомъ.

16-го числа, Государь Наслѣдникъ, въ десять часовъ утра, отправился по тракту на городъ Красный, и разсматривалъ всѣ позиціи 1812 года на разстояніи отъ Коротни до Краснаго, и въ семь часовъ вечера изволилъ обратно прибыть въ Смоленскъ. Вечеромъ, при стеченіи многочисленной публики, Его Высочество прогуливался въ городскомъ саду, называемомъ Блонье. Во всѣ три вечера пребыванія Великаго Князя въ Смоленскѣ, городъ былъ великолепно иллюминированъ. (С. П.)

— Высочайшимъ Приказомъ отъ 13 Іюля, назначаются: Командующими резервными дивизіями. Командиръ 2-й бригады 15-й Пѣхотной дивизіи, Генералъ-Маіоръ *Романовичъ 1-й*, 2-го Пѣхотнаго Корпуса. Командиръ 2-й бригады 2-й Пѣхотной дивизіи, Генералъ-Маіоръ *Анненковъ 2-й*, 5-го Пѣхотнаго Корпуса, — оба съ состояніемъ по Арміи. Командирами бригадъ. Состоящій по Арміи Генералъ-Маіоръ Князь *Волконскій 2-й*, 2-й бригады 2-й Пѣхотной дивизіи. Состоящій по Арміи Генералъ-Маіоръ *Ахлестышевъ 2-й* бригады 15-й Пѣхотной дивизіи.

— За выслугу узаконенныхъ сроковъ, при усердномъ и безпорочномъ отправленіи своихъ должностей, слѣдующіе чиновники (въ числѣ прочихъ) Всемилостивѣе пожалованы: Коллежскіе Совѣтники: Виленской Медико-Хирургической Академіи Ординарные Профессоры: Докторъ Медицины и Хирургіи Константинъ *Порціанко* и Докторъ Медицины Иванъ *Беркманъ*, въ Статскіе Совѣтники; — чиновникъ особыхъ порученій, Надворный Совѣтникъ, Камергеръ Викентій *Пелгинскій* въ Коллежскіе Совѣтники, — Виленской Медико-Хирургической Академіи Бухгалтеръ, Титулярный Совѣтникъ Яковъ *Каленкевичъ*, въ Коллежскіе Ассессоры.

—Новгородскаго Графа *Апраксеева* Кадетскаго Корпуса Баталіонному Командиру, Полковнику *Струмиль*, Всемилостивѣе пожалованы въ вѣчное и потомственное владѣніе двѣ тысячи десятины земли.

— На пароходѣ *Наслѣдникъ* прибыли изъ Травемюнде въ здѣшнюю столицу Его Святлость Герцогъ *Бернгардъ* Саксенъ-Веймарскій съ сыномъ, Принцемъ *Вильгельмомъ*, и Генералъ-Адъютантъ Графъ *Орловъ*. (С. П.)

Каменецъ-Подольскъ.

25-го Іюня настоящаго года, день рожденія Августѣйшаго Монарха нашего, этотъ день торжественный для цѣлой Россіи, ознаменованъ былъ для Каменца-Подольскаго особеннымъ торжествомъ по случаю заложения зданія Подольской Губернской Гимназіи.

Господинъ Попечитель Кіевскаго Учебнаго Округа Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Фрицъ Брадке*, по переводѣ Подольской Губернской Гимназіи, изъ мѣста прежняго ея существованія — Уезднаго города Винницы, въ Каменецъ-Подольскій, видя неудобство помѣщенія оной въ зданіи бывшаго здѣсь Уезднаго Училища, ходатайствовалъ о возведеніи новаго зданія для ней вмѣстѣ съ благородными на 64 человѣка Пансіономъ, на счетъ процентовъ отъ капитала, составившагося изъ разновременныхъ пожертвованій Дворянства Подольской Губерніи. Въ 10 день Іюля 1836 года послѣдовало Высочайшее Его Императорскаго Величества соизволеніе на постройку 3 этажнаго Каменецъ-Подольской Гимназіи зданія; производство строенія возложено на особую Временную Строительную Коммиссію, составленную изъ Почетнаго Попечителя, Директора, Инспектора, одного Старшаго Учителя Гимназіи и Архитектора, подъ непосредственнымъ руководствомъ Г. Попечителя Округа. — Предположенное такимъ образомъ зданіе нынѣ 25 Іюня было къ общей радости заложено. — Закладка происходила слѣдующимъ образомъ:

По отправленіи Божественной Литургіи и молебствіи о здравіи и благоденствіи Его Императорскаго Величества и всего Августѣйшаго Дома въ здѣшнемъ Кафедральномъ соборѣ, Преосвященнымъ *Евгеніемъ* Викаріемъ Подольской Епархіи, всѣ бывшіе въ церкви отправились къ мѣсту заложения Гимназіи. — Процессія открыта была учениками Гимназіи, шедшими по сторонамъ пути, впереди крестнаго хода песенны были цеховыя знамена, хоругви и кресты, за которыми слѣдовалъ Преосвященный *Евгеній* съ Почетнѣйшимъ Духовенствомъ, сопровождаемый

шпиталъ войсковой, гимназій, школу дѣтей канцелярскихъ служащихъ, баталіонъ кантонистовъ войсковыхъ и замокъ тюремный, съ особою увагою обѣщалъ выставку плодовъ рѣдкихъ и натуральныхъ. По обѣдѣ *Викторъ Хіадзе* Его Моść рачилъ ходить по тѣхъ частяхъ мѣстнаго вала, на кѣтѣе skierowane były główne uderzenia Francuzów, i jeszcze raz zachodzić do soboru, dla obejrzenia go z pilną uwagą. Wieczorem, Jego Wsokosć był obecnymъ на балу, przez Dworzanstwo danymъ.

Dnia 16 go, Cesarzewicz Jego Mość, o godzinie dziesiątej zrana, wyjechał traktemъ на miasto Krasne, i oglądał wszystkie pozycje 1812 roku на przestrzenie od Korytni do Krasnego, a o godzinie siódmej wieczoremъ racył na powrótъ przybyć do Smoleńska. Wieczoremъ wśród napływu licznej publiczności, Jego Wsokosć przechadzał się по mieskim ogrodzie, nazywanymъ Błonie. Przez całe trzy wieczory pobytu WIELKIEGO XIAŁDZIA w Smoleńsku, miasto było spaniale oświecone.

— Przez NAWYŻSZY ROKAZъ dclenny, pod datą 13 Lipca, naznaczeni: dowódcami dywizyjami odwodowymi: Dowódca 2-ey brygady 15-ey dywizyi pieszey, Jenerał-Major *Romanowicz 1-szy*, 2-go korpusu piechoty. Dowódca 2-ey brygady 2-ey dywizyi pieszey, Jenerał-Major *Annenkow 2-gi*, 5-go korpusu piechoty, — Oba z liczeniem się w Armii. Dowódcami brygad, licząc się w armii Jenerał Major *Xiaże Wotkoński 2 gi*, 2-ey brygady 2 ey dywizyi pieszey; licząc się w armii Jenerał-Major *Achlestyszew*, 2-ey brygady 15-ey dywizyi pieszey.

— Za wysługę lat, obok gorliwego i nienagannego pełnienia obowiązków, następni urzędnicy, (w liczbie innych) podniesieni zostali do rangi Radcy Stanu: Radcy Kollegialni: Professorowie zwyczajni Wileńskiej Medyko-Chirurgicznej Akademii: Doktor Medycyny i Chirurgii Konstanty *Porczancko* i Doktor Medycyny Jan *Bärckmann*; — Radcy Kollegialnego: urzędnik do szczególnychъ poleceń Ministeriumъ Skarbu, Radzca Dworu, Szambelanъ *Vincenty Petrzyński*; — Assessora Kollegialnego: Buchhalterъ Wileńskiej Medyko-Chirurgicznej Akademii, Radzca Honorowy *Jakob Kalenkie-wicz*. (T. P.)

— Nowgorodzkiego korpusu kadetów Hrabiego *Arakczajewa*, Półkownikowi dowódcy batalionowemu *Strumile*, Nafłaskawiey darowano на wieczne i potomne posiadanie dwa tysiące dziesięcinъ ziemi. (P. P.)

— Na statku parowymъ *Następcy* przybyli z Trawemünde do stolicy tutejszey, Jaśnie Oświecony Xiaże *Bernard Sasko-Weymarski* z synemъ, Xieciemъ *Wilhelmemъ*, i Jenerał-Adjutantъ Hrabia *Orłowy*. (P. P.)

Kamieniec Podolski.

25-go Czerwca ter. roku, dzień urodzinъ NAWYŻSZIEGO MONARCHY naszego, dzień uroczysty dla całej Rosyi, oznamionowany został dla Kamieńca Podolsk. szczególną uroczystością z powodu założenia budowy Podolskiego Gubernialnego Gimnazjum.

Pan Kurator Kijowskiego Naukowego Wydziału Rzeczywisty Radzca Stanu *von Bradke*, po przeniesieniu Podolskiego Gubernialnego Gimnazjum, z pierwszego miejsca jego bytu w Powiatowymъ mieście Winicy, do Kamieńca Podolskiego, widząc niedogodność pomieszczenia go w zabudowaniu byłey tutejszey Powiatowey Szkoły, starał się o wzniesienie nowego dlań zabudowania razemъ ze Szlachetnymъ na 64 osoby pensyonemъ, na rachunekъ procentówъ od Kapitału, złożonego z różnoczasowychъ ofiarъ dworzanstwa gubernii Podolskiej. Dnia 10-go Lipca 1836-go roku nastąpiło NAWYŻSZIEGO Cesarzowskiej Mości zezwolenie на wybudowanie trzechpiętrowego gmachu dla Kamienieckiego Podolskiego Gimnazjum; uskutecznienie budowy poruczone szczególney czasowey Budowniczey Kommissyi, złożoney z honorowego Kuratora, Dyrektora, Inspektora, jednego starszego Gimnazjalnego Nauczyciela i Architekta, pod bezpośredniemъ przewodnictwemъ P. Kuratora wydziału. Zamierzona takimъ sposobemъ budowa 25 Czerwca z powszechną radością założona została; założenie odbywało się następującymъ sposobemъ:

Po odprawieniu Mszy Świętey i nabożeństwa za zdrowie i dui szczęśliwe Jego Cesarzowskiej Mości i całego NAWYŻSZIEGO Domu w tutejszymъ Katedralnymъ Soborze, przez Przewielebnego Eugeniusza Wikarego Podolskiej Dyecezyi, wszyscy obecni w Cerkwi udali się na miejsce założenia Gimnazjum. Processya zaczęła ucnizniewe Gimnazjum, którzy szli pobokachъ ulicy. Przedъ processyą niesione były знамя cehowe, chorągwie i krzyże, za kѣtѣmi postępowałъ Przewielebny Eugeniusz ze znakomitszymъ Duchowieństwemъ w towarzystwie P. Cywilnego Gubernatora *Łaszkarewa* i urzę-

Г. Гражданскимъ Губернаторомъ *Лашкаревъ* и Чиновниками. Торжественное шествіе сопутствуемо было многочисленнымъ стеченіемъ народа. По прибытіи на предназначенное мѣсто, для того времени украшенное приличнымъ образомъ, совершенно обычное молебствіе съ водоосвященіемъ, по окончаніи коего поднесена была Членами Временной Строительной Коммиссіи для окропленія святою водою мѣдная доска, назначенная для заложенія въ основаніе зданія, и прочитана Директоромъ Гимназіи вслухъ всѣхъ предстоявшихъ вырѣзанная на ней слѣдующая надпись:

„Въ благополучное царствованіе Его Императорскаго Величества Государя Императора НИКОЛАЯ I-го.

Во время Министра Народнаго Просвѣщенія Тайнаго Совѣтника Сергія Семеновича *Уварова*.

Во время Попечителя Кіевскаго Учебнаго Округа Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника Егора Федоровича фонъ *Брадке*.

Заложено сіе зданіе для Каменецъ-Подольской Губернской Гимназіи

25-го Іюля 1837 года.

Потомъ Преосвященный *Евгеній* вмѣстѣ съ Ректоромъ Семинаріи Архимандритомъ *Наваниломъ*, и Его Превосходительство Г. Гражданскій Губернаторъ *Лашкаревъ*, въ сопровожденіи Почетнаго Попечителя Гимназіи *Комара*, Членовъ Строительной Коммиссіи и Губернскаго Архитектора, спустились по лѣсницѣ въ глубину фундамента и положили тамъ на правомъ углу предполагаемаго зданія, основные камни, а Члены Строительной Коммиссіи вложили приготовленную доску въ нарочно для нее высѣченный угольный камень.

Въ продолженіи сего времени, когда освящались рвы фундамента, когда много численные ряды предстоявшихъ окружали какъ бы стеною будущее зданіе и восхищались столь рѣдкимъ зрѣлищемъ, хоръ пѣвчихъ услаждалъ слухъ и сердца Концертомъ Г. *Бортнянскаго*, Кто Богъ Великъ яко Богъ Нашъ, здѣшній Католическій Епископъ Мстиславскій Старецъ съ почетнымъ своимъ духовенствомъ также находилъ ся присовершеніи торжественнаго дѣйствія. По возвращеніи особъ производившихъ закладку на прежнее мѣсто водоосвященія, Законоучитель Гимназіи Протоіерей *Гогоцкій* произнесъ приличную торжеству рѣчь. — Въ заключеніе же всего священнаго дѣйствія, провозглашено было *многолѣтіе* Его Императорскому Величеству и Августѣйшей Его Фамиліи.

Почетный Попечитель Гимназіи отставной Гвардіи Штабъ Ротмистръ *Комаръ*, желая особеннымъ образомъ ознаменовать этотъ торжественный случай — далъ обѣдъ для высшихъ особъ Духовенства, Гражданскихъ Чиновниковъ и Дворянства. Для сего избрана была обширная зала въ домѣ Дворянскаго собранія. Въ продолженіи обѣда, длившагося болѣе двухъ часовъ, провозглашенъ былъ Г. Гражданскимъ Губернаторомъ *Лашкаревъ* прежде всего тостъ за здравіе Его Императорскаго Величества и Всего Августѣйшаго Дома; въ тоже мгновеніе присутствовавшіе встали съ глубокимъ благоговѣніемъ, а музыка грѣмѣвшая въ продолженіи стола, заиграла: *Боже Царя храни*. — Боже Царя храни, каждый изъ гостей вторилъ во глубинѣ своего сердца; потомъ предложены были тосты за здравіе благодѣтельныхъ Начальниковъ, которые по мановенію обожаемаго Монарха споспѣшествовали желанному началу сего дѣла. Вскорѣ послѣ сего раздавшаяся на бульварѣ музыка, привлекла туда избранное общество; бульваръ Каменецъ-Подольской столькоже прекрасный по своему естественному положенію, какъ и по искусству украшенія, сдѣлался еще прекраснѣе, когда вечеромъ былъ иллюминированъ, когда вензель Государя Императора съ блестящею надъ нимъ короною запылалъ разноцвѣтными огнями, обильная всѣхъ зрителей мыслію, что между ними присутствуетъ самый виновникъ торжества.

Такъ начинается исполненіе желанія Правительства и вмѣстѣ всѣхъ жителей Подольской Губерніи, видѣть въ Губернскомъ городѣ зданіе соответствующее достоинству Губернской Гимназіи.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Позень, 15-го Іюля.

Здѣшняя газета сообщаетъ извѣстіе о многихъ пожарахъ, случившихся прошедшаго мѣсяца въ нашемъ Княжествѣ.

— Въ нѣсколькихъ городахъ составились новыя общества, имѣющія цѣлю доставлять одежду нищимъ дѣтямъ; между прочими еврейское общество въ Лешнѣ, снабдило одеждою 25 дѣтей бѣдныхъ посѣщающихъ училище. (G. C.)

дников. Урочистей процессіи товарищью многие зѣбране луду; по прибытіи на мѣсце, и на часъ тенъ stosownie przyozdobione, odbyło się zwyczajne nabożeństwo z poświęceniem, po zakończeniu którego przyniesiona była przez Członków czasowej budowniczej Kommissyi dla pokropienia święconą wodą mosiężna tablica, przeznaczona do włożenia w fundamentach budowy, i przeczytany głośno przez Dyrektora Gimnazjum w obecności całego zgromadzenia wyróżniony na niej następujący napis:

„За szczęśliwego panowania NATJAŚNIEJSZEGO CESARZA JEJGO MOŚCI MIKOŁAJA I-go.

Za czasow Ministra Narodowego Oświecenia Taynego Radcy Sergiusza Siemionowicza Uwarowa.

Za czasow Kuratora Kijowskiego Naukowego Okręgu Rzeczywistego Radcy Stanu Grzegorza Fiedorowicza von Bradke.

Założona ta budowa dla Kamieniecko-Podolskiego Gubernialnego Gimnazjum.

25-go Czerwca 1837 roku.”

Potém Przewielebny Eugeniusz wespół z Rektorem Seminaryum Archimandrytą *Natanaelem* i J.W. P. Cywilny Gubernator *Łaszkarew*, w towarzystwie Honorowego Kuratora Gymnazjum *Komara*, Członków Budowniczej Kommissyi i Gubernialnego Architekta, zeszli po drabinie do fundamentów i złożyli tam w prawym węgle założony budowy węgielne kamienie, a Członkowie Budowniczej Kommissyi włożyli przygotowaną tablicę do umyślnie na to wydrążonego Kamienia węgielnego.

W przeciągu tego czasu, kiedy się poświęcały rowy fundamentów, kiedy liczne rzędy obecnych otaczały jakby ścianą przyszlą budowę i zachwycały się tak rzadkim widokiem, chor śpiewaków zachwycił słuch i serce śpiewaniem Koncertu P. Bortniańskiego, *Który Bóg iielki jakonasz*. Tuteyszy Rzymsko-Katolicki Biskup Sędziwy Starzec ze znakomitszym swoim Dnchowienstwem także się znajdował przy obchodzie uroczystego aktu. Za powróttem osob, które wykonywały założenie, na uprzednie mѣysce poświęcenia, Nauczyciel Religii Protojerey *Gogocki* miał stosowną do obchodu mowę. Na zamknięcie zaś zupełnego Świętego aktu, zaintonowano *mnogie lata* dla JEJGO CESARSKIEY MOŚCI i NATJAŚNIEJSZEY JEJGO Familii.

Honorowy Kurator Gimnazjum odstawny Gwardyi Sztabś-Rotmistrz *Komar*, chcąc szczególnym sposobem oznaczyć to uroczyste zdarzenie, dał obiad dla wyższych Osób Dnchowienstwa, Cywilnych Urzędników i Dworzańśtw. Do tego obradu była obszerna sala w domu Dworzańśkiego zebrania. W czasie obiadu, trwającego przeszło dwie godziny, najpierw wniesiony był przez P. Cywilnego Gubernatora *Łaszkarewa* toast za zdrowie JEJGO CESARSKIEY MOŚCI i całego NATJAŚNIEJSZEGO Domu, w tej chwili obecni stali z głębokim uszanowaniem, a muzyka brzmiąca w czasie obiadu, zagrała: *Boże zachoway Króla*. — Boże zachoway Króla, każdy z gości powtarzał w głębi swojego serca, potem spełniono toasty za zdrowie dobroczynnych Naczelników, którzy z woli ubóstwianego Monarchy pomagali pożądanemu rozpoczęciu tego dzieła. Wkrótce potem rozlegająca się na bulwarze muzyka, ściągnęła tam zebrane towarzystwo. Bulwar Kamieniecko-Podolski, równie piękny ze swego naturalnego położenia, jak i ze sztucznego przyozdobienia, stał się jeszcze piękniejszym, kiedy cyfra Cesarza Jegomości ze świetną nad nią koroną zajaśniała różno-barwnymi ogniami, ładując wszystkich widzów myślą, że między niemi jest obecnym sam solenizant uroczystości.

Tak zaczyna się spełniać życzenie Rządu i razem wszystkich mieszkańców Podolskiej Gubernii, oglądania w gubernialnym mѣyscie budowy, odpowiadającej godności Gubernialnego Gimnazjum.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s i a.

Poznań, 15 Lipca.

Gazeta tuteysza donosi o dosyć licznych pogorzelach, zdarzonych zeszłego mѣysca w naszym Kęstwie.

— Po kilku miastach zawiązały się nowe towarzystwa w celu przyodziewania ubogich dzieci; między innemi gmina żydowska w Lesznie, opatrzyła w odzież 25 biednych do szkoły uczęszczających dzieci. (G. C.)

А В С Т Р И Я.
Вѣна, 25-го Іюля.

По извѣстіямъ изъ Ишля, отъ 25 Іюля, Ихъ Вел. Императоръ и Императрица наслаждаются вожделеннымъ здоровьемъ. — 21 ч. Ихъ Импер. ВВ. осматривали тамъ благотворительностью Ея Импер. Высочества Эрцъ-Герцогини *Cosfii*, основанную шерстяную приданную и училища шитья и вязанья для дѣвицъ, въ свободные часы, равно къ нимъ принадлежащую, Надворнымъ Совѣтникомъ Докторомъ *Виреромъ* учрежденную и содержимую приданную для тѣхъ дѣвицъ, которыя уже оставили училище, гдѣ Ихъ Велич. изволили пробить цѣлой часъ и потомъ нѣсколько прогуливались — Ненастная погода не дозволила до сихъ поръ Ихъ Им. ВВ. предпринимать дальнѣйшихъ поѣздокъ въ окрестностяхъ Ишля. (А. Р. С. З.)

Ф Р А Н Ц І Я.
Парижъ, 26-го Іюля.

Принцъ *Жоанвилльскій* тотчасъ послѣ Іюльскихъ празднествъ отправится въ Тулонъ на корабль *Геркулесъ*. Онъ вѣроятно пробудетъ 6 мѣсяцевъ въ отсутствіи.

— Ожидаемыя назначенія и перемѣны по Префектурамъ, помѣщены въ сегодняшнемъ *Монитерѣ*.

— Министерская вечерняя газета заключаетъ слѣдующее: „Извѣстіе объ умерщвленіи *Абдель-Кадера* изъ Тулонскихъ журналовъ, перепечатанное во многихъ здѣшнихъ газетахъ, донынѣ еще не подтвердилось. Правительство не получило о томъ никакихъ извѣстій.“

— Вчера отъ 7 до 8 молодыхъ врачей, находившихся при здѣшнихъ госпиталѣхъ, отправились въ Неаполь и въ Палермо, помогать заболѣвшимъ тамъ холерою.

— Испанскій Генералъ *Эспеха*, прибывшій за нѣсколько дней въ Парижъ, вчера имѣлъ продолжительное совѣщаніе съ Г. *Моле* и Графомъ *Кампусано*. Говорятъ, что Г. *Эспеха* имѣетъ порученіе набрать солдатъ для новаго иностраннаго легіона, о сформированіи котораго непрестанно думаютъ.

— Правительство сегодня получило слѣдующія телеграфическія депеши: „Бордо 24 Іюля. Репортъ Ген. *Ораа* отъ 16 ч. утормъ полагаетъ уронъ со стороны непріятеля въ сраженіи 15 ч. болѣе чѣмъ на 1,000 человекъ, въ томъ числѣ 400 пленныхъ, множество дезертеровъ, 45 фургоновъ съ аммуниціею, много оружія и военныхъ снарядовъ. О пути избранномъ *Донъ-Карлосомъ*, ничего вѣрнаго не извѣстно.“ — „Байонна 23 Іюля. По официалльному извѣстію опубликованному 20 ч. въ Сарагосѣ, *Ораа* напалъ на Карлистовъ 17 ч. при Ампиасѣ и отнялъ у нихъ Хиву. Губернаторъ Теруэля доноситъ о прибытіи 300 раненыхъ, и говоритъ, что сраженіе до ночи продолжалось и прекратилось еще 18 ч. Сего же числа *Дурегви* напалъ на баталіонъ Карлистовъ при Гумани и убилъ около 100 человекъ. Карлисты въ Наваррѣ отступили въ Ульзамскую долину.“ — „Байонна 24 Іюля. 20 ч. девять Карлистскихъ баталіоновъ и 5 эскадроновъ подъ начальствомъ *Заркатегви* и *Эліо*, между Гаро и Мирандою переправились чрезъ Эбро. Изданная 19 ч. прокламація извѣщаетъ, что это движеніе имѣетъ цѣлю содѣйствовать походу *Донъ-Карлоса* на Мадридъ.“ — „Байонна 24 Іюля, въ 6½ часовъ вечера. Официальное донесеніе *Ораа* опубликовано въ Мадридѣ. Онъ показываетъ уронъ со стороны непріятеля въ 1,000 человекъ, въ томъ числѣ 200 пленныхъ, самъ же лишился 400 чел. *Эспартеро* будто 19 числа вошелъ въ Куэнсу.“ — „Перпиньянъ 24 Іюля вѣчеромъ. Пишутъ изъ Барселонны отъ 21 ч. что Баронъ *Мееръ* на пути съ конвоемъ въ Пратъ де Леузанъ не смотря на повторенныя нападенія въ двое превосходящихъ числомъ непріятельскихъ войскъ, счастливо опять достигъ Манресы. Риполль былъ достигнутъ *Урбистондо*; 23 ч. сильный огонь слышенъ былъ при этомъ городѣ.“ — *Journal des Débats* по поводу этихъ депешъ дѣлаетъ замѣчанія: „Переправа новой дивизіи Карлистскихъ войскъ чрезъ Эбро еще болѣе затрудняетъ военныя дѣйствія растянута на столь обширномъ пространствѣ. Генералъ *Эспартеро*, достигнувшій Куэнсы для прикрытія Мадрита и нападенія на *Донъ-Карлоса* спереди, тогда какъ другія войска изъ Валенціи, угрожаютъ ему сзади, *Эспартеро*, говоримъ мы, будетъ принужденъ сдѣлать движеніе въ противуположномъ направленіи, чтобы прикрыть линію Дуэро. *Ораа*, который тогда не будетъ въ возможности полагаться на содѣйствіе *Эспартера*, по необходимости долженъ будетъ ограничиться слѣдованіемъ за *Донъ-Карлосомъ*, какъ слѣдовалъ за Генераломъ *Гомецомъ*. Съ другой стороны Нижняя Арагонія и Королевство Валенція, не защищаемыя болѣе войскомъ *Ораа*, будутъ подвержены нападеніямъ

А У С Т Р И Я.
Вѣна, 25-го Іюля.

Подług wiadomości z Ischl pod 23 Lipca, Cesarstwo Ich Mość Cesarz i Cesarzowa cieszą się najlepszym zdrowiem. — D. 21 Ich Cesar. Moście oglądali założoną tam dobroczynnością Jey Cesar. Wys. Arcy-Xiężny *Zofii* przedzarnię wełny, oraz szkołę szycia i roboty dzianej dla małych dziewcząt, w godzinach wolnych, również połączony z tym, a założony i utrzymywany przez Radcę Dworu Dr. *Hirer* zakład przedzalny dla tych młodych dziewcząt, które już wyszły ze szkół, gdzie, zabawiwszy godzinę udali się na przejażdżkę. — Zła pogoda dotąd przeszkadza Ich Cesar. Mościom przedsiębrać dalszych przejażdżek w okolicach Ischl. (A. P. S. Z.)

Ф Р А Н Ц І Я.
Парижъ, 26-го Іюля.

Хижа *Joinville* вкѣроче по урочыстоściach Lipcowych uda się do Tulonu na okręcie *Herkules*. Nieobecność jego trwać ma 6 miesięcy.

— *Monitor* udziela dzisiaj oczekiwane mianowania i zmiany w Prefekturach.

— Ministerjalny dziennik wieczorny zawiera co następuje: „Wiadomość o zamordowaniu *Abdel-Kadera*, która przeszła z dzienników Tulońskich do rozmaitych tutejszych gazet, dotąd niepotwierdziła się. Rząd również nie otrzymał o tém żadnego doniesienia.“

— Wczora 7 do 8 młodych lekarzy, którzy byli przy tutejszych szpitalach, udali się do Neapolu i Palermu, dla leczenia tam cholerycznych.

— Jenerał Hiszpański *Espeja*, który przed kilku dniami przybył do Paryża, wczora miał długą konferencyę z P. *Molé* i Hrabia *Campuzano*. Mówią, że Panu *Espeja* polecono zawierbowanie nowej legii zagranicznej, o której organizacyi ciągle jeszcze myślą.

— Następujące depesze doszły dziś do Rządu: 1) „Z Bordeaux, 24 Lipca. Raport Jenerała *Oraa* z dnia 16, podaje stratę nieprzyjacielską w bitwie dnia poprzedzającego stoczonej, przeszło na 1000 ludzi, między którymi 400 jeńców, wielka liczba zbiegów, 45 wozów amunicyjnych, niemało broni i sprzętów wojennych. Dokład się udał *Don Karlos*, nie wie wiadomo.“ — 2) „Z Bayonny, 23 Lipca. Podług urzędowego zawiadomienia, które na d. 20 w Saragossie ogłoszono, *Oraa* uderzył d. 17 pod Ampias na Karolistów i odebrał im Chiva. Gubernator z Teruel donosi o przybyciu 300 rannych i powiada, że bitwa trwała aż do nocy i została nazajutrz, to jest d. 18, ponowioną. Tegoż dnia uderzył *Jauréguy* na batalion Karolistów pod Human, którym uбитъ około 100 ludzi. Karoliści w Nawarze, cofnęli się na dolinę Ulzama.“ — 3) „Z Bayonny, 24 Lipca. Dnia 20 przeprowadzili się Karoliści między Hato i Miranda w 9 batalionów piechoty i 5 szwadronów jazdy, pod dowództwem Jenerałów *Zarcateguy* i *Elios*. Wydana d. 19 odezwa zapowiada, że to poruszenie ma na celu wspierać marsz *Don Karlosa* ku Madrytowi.“ — 4) „Z Bayonny 24 Lipca o godzinie 6½ wieczorem. Urzędowy raport Jenerała *Oraa*, został w Madrycie ogłoszony. Stratę nieprzyjaciela podaje on na 1000 ludzi, między którymi 200 jeńców; swoją zaś na 400 ludzi. *Espartero* miał przybyć dnia 19 do Cuença.“ — „Z Perpignan, 24 Lipca wieczorem. Donoszą z Barcelony pod d. 21 b m, że Baron *Meer*, idący z transportem do Prats de Leusanes, powrócił szczęśliwie do Manresa, pomimo ponawianych aktów podwójnie przemagającey siły nieprzyjaciela. *Urbistondo* napierał na Ripoł; dnia 23 słyszano mocne strzelanie z tego miasta.“ — *Dziennik Rozpraw* czyni uwagę z powodu tych depesz „Przeście nowej dywizyi wojska Karolistowskiego przez Ebro, jeszcze więcey wiktła działanie wojenne, rozciągnięte na tak wielkiej przestrzeni Jenerał *Espartero*, który przybył do Cuença, dla zastąpienia Madrytu lub dla uderzenia z przodu na *Don Karlosa*, wtenczas gdy woyska z Walencyi zagrażają mu w odwrocie, *Espartero*, mówimy, będzie przymuszony uczynić odwrot, dla zastąpienia linii Duero. *Oraa*, który wtenczas nie będzie mógł więcey rachować na pomoc *Espartery*, koniecznie się musi ograniczyć na postępowaniu za *Don Karlosem*, jak postępował za *Gomezem*. Z drugiej strony Nizsza Aragonia i Królestwo Walencya, niebrońone więcey przez woyska *Oraa*, będą wystawione na rabunki oddziałów Karolistowskich pod dowództwem *Forcadella*, *Quilesa* i *Serradora*. To powszechnie rozprawanie sił obustronnych, może tylko przedłużyć wojnę na czas nieokreślony, bez wszelkich ważnych wypadków, dopóki Krystyn ści pozostaną w jedność, i nie zdarzy się żadnych poruszeń ludu. Zresztą zawsze utwierdzić się

и опустошеніямъ отрядовъ Карлистскихъ войскъ, подъ начальствомъ *Форкаделла*, *Квилеца* и *Серрадора*. Это общее разсыпаніе дѣйствующихъ войскъ съ обѣихъ сторонъ, можетъ только продлить войну на неопредѣленное время, безъ всякихъ важныхъ послѣдствій, пока Христиансты тѣсно между собою соединены, и пока не случится никакихъ народныхъ волненій. Впрочемъ мы должны всегда оставаться при мнѣніи, что *Донъ Карлосъ* не въ состояніи предпринять что нибудь рѣшительное противъ Мадрита, хотя бы онъ и обратился на взглядъ къ этой столицѣ.

27-го Іюля.

Вчера вполдень Испанскій Посланникъ Графъ *Кампусано*, принявъ былъ Его В-мъ въ присутствіи всей Кор. Фамиліи и поднесъ Королю письмо Ея Католическаго Величества какъ отвѣтъ на извѣщеніе о бракосочетаніи Герцога Орлеанскаго. Кромѣ сего Графу *Кампусано* было поручено поднести Герцогу Орлеанскому знаки ордена Золотого Руна а Герцогинѣ Орлеанской знаки ордена Маріи Луизы.

— Графа *Себастьяни* сегодня опять ожидаютъ изъ Лондона въ Парижъ. Отсюда онъ отправится къ водамъ въ Виши. Полагаютъ, что его здоровье не дозволитъ ему опять занять свой посольскій постъ.

— Одинъ только жур. *Presse* содержитъ сегодня слѣдующее извѣстіе: „Одна не слишкомъ подробная телеграфическая депеша, вчера вечеромъ сообщила извѣстіе, что въ Лангрѣ произошли безпорядки, и что Вице-Префектъ принужденъ былъ требовать, чтобы немедленно прислали одинъ батальонъ пѣхоты. Впрочемъ сомнѣваются, чтобы эти безпорядки были очень важны.“

— Всѣмъ слухамъ носящимся о Аббатѣ *де ла Менне* противурѣчить извѣстіе, что онъ теперь находится въ загородномъ домѣ одного изъ своихъ друзей въ окрестностяхъ Парижа.

— *Парижскій Мониторъ* сообщаетъ слѣдующее: „Въ прошедшій понедѣльникъ 6 молодыхъ дамъ съѣли въ фіакръ и вѣзли ѣхать въ Винсанскую рошу. Извозчикъ замѣтилъ, что въ этомъ женскомъ собраніи есть какая-то тайна, и что особенно двѣ изъ нихъ казались очень неспокойными. Конечно этому была причина; двѣ эти дамы были некогда очень дружны, но одна изъ нихъ лишила другую любовника. Оставленная любовница, вызвала несчастливенную свою соперницу на пистолеты; послѣдняя приняла дуэль и онѣ наконецъ отправились съ своими секундантами въ Винсанскую рошу. Обѣ соперницы взаимно выстрѣляли; но къ счастью пистолеты были такъ малы и столь слабо заряжены неопытными руками секундантокъ, что не сдѣлали никакого вреда. Поединницы, которымъ кажется понравилось это, хотѣли еще перемѣнить нѣсколько пульей; но этого не позволили секундантки, вѣроятно обрадованныя, что все кончилось благополучно, и объявили, что честь обѣихъ дамъ удовлетворена. Послѣ того онѣ помирились, — и всѣ дамы, которыя, казалось, сдѣлали большіе успѣхи въ освобожденіи, возвратились въ Парижъ.“

— Правительство получило сегодня слѣдующія телеграфическія депеши: „*Байонна 25 Іюля въ 3 час. по полудни*. Переходъ *Царіатеги* чрезъ Эбро подтверждается, но *Эскалера* слѣдуетъ за нимъ съ превосходящими силами.“ — „*Байонна 25 Іюля въ 8 час. вечера*. Карлистскій Генералъ *Царіатеги*, 20-го ч., безъ всякаго препятствія, съ 9 батал. и 4 эскадрон. между Гара и Миранда перешелъ чрезъ Эбро. Генералъ *Эскалера* 21 ч. для преслѣдованія его вышелъ изъ Пампелоны. *Донъ Карлосъ* предпринявъ контрмаршъ, 20 ч. прибылъ въ Саррионъ и 20 ч. ступалъ на Кантавіека. Полагаютъ что онъ обратнѣ хочетъ перейти чрезъ Эбро; по сему на всѣхъ переходныхъ мѣстахъ этой рѣки получены увѣдомленія.“ — „*Нарбонна 26 Іюля. Ораа 15 ч.* въ Бунолѣ опубликовалъ побѣдный бюллетень. Корпусъ *Фрайле* 16 ч. разбитъ при Гатарѣ. *Серрадоръ* снялъ осаду Кастилло. 18 ч. находилось въ Валенціи 165 пѣхотныхъ Карлистовъ и 600 Христианскихъ раненыхъ; тамъ недостатокъ въ деньгахъ. Въ Барселонѣ полагали, что *Донъ Карлосъ* идетъ на Мадридъ.“

28-го Іюля.

Въ семь году празднество Іюльскихъ дней значительно ограничено. Вчерашній первый день прошелъ почти совершенно спокойно; только раздѣлены были пособія между бѣдными. Сегодня съ 6 час. утра фасады церквей завѣшены чернымъ, въ нихъ будутъ панихиды, привлечіе большое число слушателей. Въ 10 час., отъ 3—400 Іюльскихъ кавалеровъ отпразднелись въ процессіи къ памятникамъ революціонныхъ жертвъ. Замѣчено, что ни у одного изъ нихъ не было своего ордена, но каждый имѣлъ въ петлицѣ красный гвоздичный цвѣтокъ.

— Возмущеніе работниковъ въ Лангрѣ, по извѣстіямъ

musiemy w mniemaniu, że *Don Karlos* nie jest w stanie, przedsięwziąć coś stanowczego przeciwko Madrytowi, chociażby się nawet, pozornie, skierować miał ku tej stolicy.”

Дня 27.

Вчера о полудни Поселъ Испанскій *Храбиа Кампусано* przyjmowany był przez J. Kr. Mość w gronie całej rodziny Królewskiej i wręczył Królowi list Jey Katolickiej Mości, jako odpowiedź na notę o zaślubienie Xiecia Orleańskiego. Przytém *Hrabia Campuzano* miał polecenie, wręczyć Xieciu Orleańskiemu insygnia orderu, Złotego Runa, a Xieźnie Orleańskiej, Orderu Maryi Ludwika.

— *Hrabia Sebastiani* dzisiaj z Londynu znówu do Paryża jest oczekiwany. Udaje się on ztąd do wód w Vichy. Rozumieją, że stan jego zdrowia nie dozwoli mu zająć na powrót poselskiego swego urzędu w Londynie.

— Jeden tylko dziennik *Presse* zawiera następującą wiadomość: „Jedna, nie nader dokładna depesza telegraficzna, udzieliła wczora wieczorem wiadomość, że w Langres zaszyły rozruchy i że Vice-Prezydent znalazł się spowodowanym, żądać niezwłocznego wystąpienia jednego batalionu piechoty. Zresztą rozumieją, iż rozruchy te nie są wielkiej wagi.“

— Wszystkie o Xieździe *de la Mennais* rozszerzone pogłoski zbijają się wiadomością, iż się on w tym momencie znajduje na wsi u jednego ze swoich przyjaciół w bliskości Paryża.

— *Monitor Paryżski* opowiada następujące zdarzenie: „Przeszłego poniedziałku wsiadło do fiakru 6 młodych dam i kazały sobie wieźć do lasku Vincennes. Woznica postrzegł, iż w tém zebraniu niewiast zachodzi jakaś tajemnica i że szczególniej dwie z tych dam, zdawały się być bardzo poruszone. Zapewna była tego przyczyna, gdyż to były dwie dawniejsze przyjaciółki, z których jedna uwiodła drugiej, jej kochanka. Opuszczona kochanka, uszczęśliwioną swą rywalkę wyzwała na pistolety, ta przyjęła pojedynek i nakoniec ze swemi sekundantkami udały się do lasku Vincennes. Obie rywalki wzajemnie wystrzeliły z pistoletów, lecz, na szczęście, pistolety były tak małe i tak słabo nabite niedoświadczonymi rękami sekundantek, iż żadney nieurządziły szkody. Pojedynkujące, którym rzecz ta zdawała się podobać, chciały jeszcze kilka kul zamienić; lecz temu sprzeciwiły się sekundantki, uradowane zapewna, iż to przeszło bez nieszczęśliwego przypadku, i oświadczyły, że honor obu dam jest zaspokojony. Potém nastąpiło pojednanie i wszystkie damy, które w emancypacji zdawały się uczynić znaczne postępy, powróciły do Paryża.“

— Rząd otrzymał dzisiaj następującą depeszę telegraficzną: „*Bayonna 25 Lipca o godz. 3 po połud.* Przeprawa *Zariateguy* przez Ebro potwierdza się; lecz Jenerał *Escalera* postępuje za nim z przewyższającymi siłami.“ — „*Bayonna 25 Lipca o 8 wieczorem*. Karolistowski Jenerał *Zariateguy* d. 20 z 9 batalionami i 4 szwadronami między Haro a Miranda bez żadney przeszkody przeszedł przez Ebro. Jenerał *Escalera* na ściganie go wyszedł z Pampelony d. 21. *Don Karlos*, przedsięwziawszy marsz odwrotny, d. 19 przybył do Porrión i d. 20 maszerował na Cantavieja. Rozumiano, że obce na powrót przeysć przez Ebro; dla tego na wszystkie przechodowe punkta tej rzeki poszło za-wiadowienie.“ — „*Narbonna 25 Lipca. Oraa d. 15 o-głosił w Banol biuletyn zwycięstwa. Korpus Frayle d. 16 pod Gatarą pobity został. Serrador odstąpił od oblężenia Castillo. D. 18 znajdowało się w Walencyi 165 więźni Karolistowskich i 600 ranionych Krystynistów; braknie tam pieniędzy. W Barcelonie rozumiano, że Don Karlos idzie na Madryt.*“

Дня 28.

W roku teraźniejszym obchód dni Lipcowych znacznie ograniczono. Pierwszy dzień wczora, przeszedł zupełnie spokojnie, w merowstwach rozdzielono tylko wsparcie ubogim. Dzisiaj od godziny 6 rano, fasady kościołów zawieszono żałobą, a w nich mają się odbyć msze żałobne, które ściągnęły wielką liczbę pobożnych słuchaczy. O godz. 10, 3—400 kawalerów Lipcowych udało się ku pomnikom poległych podczas rewolucyi. Zauważano, iż żaden z nich nie miał swojego orderu, lecz każdy w pętelce miał ponsowy kwiat goździku.

— Podług doniesień z d. 24 wieczorem rozruchy ro-

— Następujące, pełne delikatności, będące dowodem dobrego serca, postąpienie Angielskiej Królowey Panunujacey, czytamy w dziennikach tutejszych. N. Pani napisała list do Królowey *Adelaidy*, której sama złożyła i zaadresowała: „*Do Królowey*.” Gdy jeden z urzędników dworu, którego jest obowiązkiem w takich o

кого обязанность въ подобныхъ обстоятельствахъ представлять обращать вниманіе на дѣла, замѣтилъ почтительно Королевѣ, что адресъ собственно долженъ выражать *Вдовствующей Королевѣ*, Ея Величество отвѣчала: Знаю Я перемѣну въ титулѣ Королевы, однакожь не желаю быть первую изъ тѣхъ, которые помнятъ объ этомъ.

— Въ цѣломъ Государствѣ готовятся уже къ новымъ выборамъ. Консерватисты рѣшились вездѣ оказывать сопротивление побѣдѣ. *О'Коннелъ* издалъ адресъ къ Ирландскому собранію, въ которомъ объявляетъ: такъ какъ рѣшено, что юная Королева совершенно полагается на теперешнее Министрство, первое изъ всѣхъ около 600 лѣтъ, которое искренно желаетъ пособить Ирландіи, то по сему пускай соединится все около престола Королевы, для поддержанія ея Правленія. Далѣе говорить о притѣсненіяхъ Торіевъ при выборахъ и совѣтуетъ завести избирательныя общества подъ названіемъ друзей Королевы. Статъ въ равной степени съ Англіею, почитаетъ онъ цѣлю всѣхъ усилій Ирландцевъ.

— Между бумагами взятыми въ дворецъ Султановъ въ Серингпатнамъ, послѣ извѣстнаго *Типпо Саиба*, находится еще письмо *Бонапарте*, писанное къ первому, послѣ высадки на берега Египта. Письмо это очевидно удостовѣряетъ въ намѣреніяхъ *Наполеона* по занятіи Египта, которыя безсомнѣнія могли быть результатомъ Египетской экспедиціи. Это письмо, съ пропускомъ употребимаго тогда республиканскаго названія, слѣдующаго содержания. — „Въ главной квартирѣ въ Каирѣ. 7 ч. Плутіоза, VII года единой и нераздѣльной республики. Вы уже извѣщены о моемъ прибытіи на берега Чермнаго моря съ многочисленнымъ и непобѣдимымъ войскомъ, исполненнымъ надежды освободить васъ отъ владычества Англичанъ. — Пользуюсь этимъ случаемъ, чтобы васъ увѣдомить, что я желаю освѣдниться отъ васъ касательно Маската и Моха, равнымъ образомъ въ отношеніи собственныхъ вашихъ политическихъ дѣлъ. Предлагаю Вамъ прислать ко мнѣ въ Суэцъ или въ Каиръ, человека умнаго, пользующагося вашею довѣренностію, который бы былъ уполномоченъ вступить со мною въ переговоры. Да усилить Господь Богъ ваше могущество и да покорить всѣхъ вашихъ враговъ.“ *Бонапарте.* (G. C.)

Германія.

Ганноверъ, 29-го Іюля.

Король давалъ вчера частную аудіенцію Императорско-Россійскому Чрезвычайному Посланнику и Полномочному Министру при здѣшнемъ Дворѣ, *Г-ну Шредеру*, который имѣлъ честь вручить свою вѣрную грамоту.

Аугсбургъ, 28 Іюля.

Сей часъ мы получили письма изъ Неаполя отъ 18 Іюля, въ которыхъ извѣщаютъ, что въ Палермо будто Вице-Король умерщвленъ, что многочисленныя шайки разбойниковъ безчинствуютъ въ городѣ и пр. 16, 17 и 18 ч. много кораблей съ войсками отправлены изъ Неаполя въ Палермо. Король самъ хотѣлъ было вмѣстѣ отправиться, но по настоятельнымъ просьбамъ своихъ Министровъ, остался. Первыя войска, прибывшія въ Палермо, встрѣтили сопротивление, и произошла небольшая драка.

(A.P.S.Z.)

Испанія.

Мадридъ, 8-го Іюля.

Утверждаютъ, что Генераль *Латрѣ*, назначенъ Вице-Королемъ и Генераль-Капитаномъ Наварры.

— Говорятъ, что *Г. Мендизабаль* отправился въ Парижъ, ускорить переговоры въ отношеніи помощи и займа, что кажется невѣроятнымъ, особливо въ теперешнихъ обстоятельствахъ, когда присутствіе этого Министра въ Государствѣ, полагается болѣе необходимымъ чѣмъ когда либо. (G. C.)

Валенція, 15-го Іюля.

Газ. *Vapor* содержитъ слѣдующее, о послѣднемъ сраженіи при Валенціи: „Сегодня поутру въ 1 часу прекрасная колонна *Ораа* выступила изъ Куарты, чтобы напасть на непріятеля, который по полученнымъ извѣстіямъ, слѣдовалъ въ Шиву. Генераль *Ораа* напалъ на непріятеля и по сильномъ сопротивленіи, вытѣснилъ его изъ первой позиціи. Около 5 часовъ вечеромъ, Карлисты, отразивъ двукратное нападеніе нашихъ войскъ, начали отступать къ укрѣпленному мѣсту *Ласъ Кабрillas*. Двѣ роты Алаверскихъ солдатъ перешли къ нашимъ войскамъ. Сраженіе было кровопролитное. Поле битвы покрыто трупами. Цѣлой Наварской баталіонъ, будто совершенно истребленъ.

— Въ *Guarda Nacional* содержится на счетъ сегожъ предмета: „Нашъ Генераль *Ораа* и храбрые солдаты, разбили вчера совершенно войска Претендента.

кolicносіахъ зворачаа на рзeczy увагѣ, przypomniał z uszanowaniem Królowey, iż adres brzmić właściwie powinien: „Do Królowey wdowy.“ N. Pani odrzekła: „Znam odmianę w tytule Królowey, nie chcę wszako być pierwszą z tych, co o tém pamiętają.“

— W całym kraju zaczęto już przygotowywać się do nowych wyborów, Konserwatyści są gotowi stawiać wszędzie opór zwycięztwu. *O'Connell* wydał adres do Irlandzkiego zgromadzenia, w którym oświadcza: iż gdy teraz rozstrzygnęto się, że młoda Królowa ma zupełne zaufanie w teraźniejszy Ministerium, które jest pierwszym z wszystkich od lat 600, które pragnie szczerze dopomóc Irlandyi, wszystko zatem niechaj się łączy około tronu Królowey dla wspierania jej Rządu. Mówi następnie o intrygach torysów przy wyborach, i radzi zaprowadzić zgromadzenia wyborcze pod nazwą przyjaciół Królowey. Postawienie się na równi z Anglią, nazywa on celem wszystkich usiłowań Irlandczyków.

— Pomiedzy papierami, zabranemi w pałacu Sułtanów Seringapatnam, po sławnym *Tippo Sahibie*, znajduje się jeszcze list *Bonaparte*go, pisany do tegoż, po wylądowaniu w Egipcie. List ten daje dosyć widoczne przekonanie o zamiarach Napoleona podczas zajęcia Egiptu, które to zamiary mogły być niezawodnie hydz rezultatem wyprawy egiptskiej. List ten, pominawszy używaną naówczas intylulacyą republikańską, jest osnowy następującej. — „W głównej kwaterze Kairo, d. 7 Pluviose, roku VII, jedyney i nierozłączney rzeczypospolitey. — Jesteście już zawiadomieni o przybyciu mojem na pobrzeża Czerwonego morza, z licznem i niepokonanem wojskiem, pełnem otuchy uwolnienia was spod panowania Anglików. — Korzystam z tej sposobności aby Was zawiadomić, iż pragnę, abyście mi donieśli względem Maskat i Mocho, tudzież względem waszych własnych interesów politycznych. Wzywam Was abyście przysłali do mnie do Suez lub do Kairo, człowieka roztropnego, zaufanie wasze posiadającego, któryby był mocen wejść ze mną w układy. Niechaj Naywyższy wznaga potęgę Waszą, a pognębia nieprzyjaciół waszych.“ *Bonaparte.* (G. C.)

Німцы.

Hannover, 29-го Ліпца.

Ж. Кр. Моść udielil wczora audyencyę Cesarzskomu Rossyyskiemu nadzwyczajnemu Postowi i Ministrowi pełnomocnemu przy tutejszym dworze *P. Schröder*, który miał honor złożyć przy tej okoliczności swe listy wierzytelne.

Auszpurg, 28-го Ліпца.

Właśnie otrzymaliśmy listy z Neapolu daty 18-го Ліпца, w których czytamy, iż w Palermo zamordowano Vice-Króla, iż liczne gromady zbójców panowały w mieście i t. d. D. 16, 17 i 18 wiele okrętów z Neapolu s wojskiem wysłano do Palermu. Król sam chciał wypłynąć, lecz na usilne prośby Ministrów wstrzymał się. Pierwsze wojsko, które wylądowało do Palermu, napotekało opór; zaszła nie wielka utarczka.

Испанія.

Мадридъ, дня 8 Ліпца.

Запewняіа, że Jenerał *Latre* został mianowany Wice-Królem i Kapitanem Jeneralnym Nawarry.

— Mówią, że *P. Mendizabal* pojedzie do Paryża, dla przyspieszenia układów o pomoc i pożyczkę, co nie zdaje się podobnem do prawdy, zwłaszcza w teraźniejszych okolicznościach, kiedy obecność tego Ministra w kraju, jest więcej potrzebną, niżeli kiedykolwiek była. (G. C.)

Walenція, 15 Ліпца.

Vapor, o ostatniej bitwie pod Walencyą zawiera co następuje: „Dzisiaj rano o godz. 1, piękna kolumna Jenerała *Oraa* wyszła z Cuarte, dla uderzenia na nieprzyjaciela, który podług otrzymanych wiadomości zmierzna na Chiva. Jenerał *Oraa* uderzył na nieprzyjaciela i wyparł go po mocnym oporze z pierwszego jego stanowiska. O godz. 5 wieczorem, Karolisci odparszy dwa uderzenia wojsk naszych zaczęli się cofać ku obrotowemu stanowisku *Las Cabrillas*. Dwie kompanie Alawayczyków przeszły do wojsk naszych. Walka była bardzo morderczą. Pole bitwy okryte trupami. Cały batalion Nawarski ma być zniszczony.“

— W *Guarda Nacional* czytamy o tejże rzeczy: „Nasz Jenerał *Oraa* i waleczni nasi żołnierze, wczora zupełnie pobili wojsko Pretendenta. Walka trwała długi

та. Сражение продолжалось целый день и было кровопролитно. Хива взята была штыками и опять отнята. Наварцы двинулись сомкнутыми колоннами вперёд и успели занять прежнюю свою позицию, но наши солдаты устремились на неприятеля, где он сосредоточил свои войска, разорвали его ряды и удержали за собою полесражения. Число пленных полагают от 500—600 человек. Три роты перешли к нашим войскам. *Донъ Карлосъ* будто бежалъ въ Санъ-Матео. Издано повелѣніе, чтобы всѣ повозки какія только соберутъ можно, отправить въ Куарте, для перевозки множества раненыхъ въ Валенцію. — 400 человекъ изъ корпуса *Кабреры*, попавшихъ въ плѣнь, разстрелены. (A.P.S.Z.)

И т а л і я. Римъ, 20-го Іюля.

Здѣсь холера единственнымъ предметомъ разговора, такъ, что самыя Испанскія происшествія, на которыя прежде обращали большое вниманіе, сдѣлались мало важными. Извѣстіе о появленіи сей болѣзни въ Монте-Ст. Джіованни, которое прежде было опровержено, къ сожалѣнію теперь подтверждается. Холера обнаружилась на границѣ въ Сепрано, старомъ Фрегалли и въ Гарильяно, называемомъ также Лира. Местечко сіе отстоитъ отсюда только на 70 миль, и уже отдалено отъ другихъ городовъ, которые объявлены не безопасными — Кромѣ Сициліи, гдѣ холера свирѣпствуетъ въ полномъ смыслѣ сего слова, сія печальная болѣзнь будто также появилась опять въ Генуѣ, въ южной Франціи и во многихъ другихъ мѣстахъ, такъ, что мы здѣсь, если подтвердится сіе извѣстіе, по принятому однажды основанію, будемъ заперты отъ всѣхъ краевъ.

— По донесеніямъ съ Италіанскихъ границъ, къ будущему сбору войскъ въ Ламбардіи, Фельдмаршалъ *Радекскій* дѣлаетъ уже приготовленія. Полагаютъ, что въ лагерь будетъ собрано около 50,000 чел. для произведенія, какъ обыкновенно, полевыхъ маневровъ въ большомъ видѣ. (A.P.S.Z.)

Неаполь, 15-го Іюля.

По официальной бюлетени заболѣвшихъ холерою, въ здѣшнемъ городѣ умерло отъ нея: съ 3 на 4 ч. 374; съ 4 на 5, 376; съ 5 на 6, 329; съ 6 на 7, 314; съ 7 на 8, 338; съ 8 на 9, 365; съ 9 на 10, 316, всего умерло 2,432. — также бюлетень изъ Палермо представляетъ слѣдующій результатъ: съ 28 на 29 Іюня, умерло 60; съ 29 на 30, 183; съ 30 на 1 Іюля 247; съ 1 на 2 ч. 265; съ 2 на 3, 502; съ 3 на 4, 580; съ 4 на 5, 712; съ 5 на 6, 835; съ 6 на 7, 995; съ 7 на 8, 1,105 особъ. — При общемъ смущеніи господствующимъ въ Палермѣ, невозможно было сдѣлать вѣрнаго списка умершихъ, однакожъ упомянутый списокъ почерпнутъ изъ официальнаго источника. Впрочемъ одно обстоятельство можетъ еще болѣе увеличить бѣдствіе сего послѣдняго города, именно, что всѣ помершіе лежать по домамъ, ибо нѣтъ никого, ктобы могъ ихъ собирать и хоронить. Чтобы представить себѣ весь ужасъ, какому подвергнутъ этотъ городъ, нужно знать, что 1/3 народонаселенія оставила городъ, такъ, что неосталось болѣе 110, а наиболѣе если 115 т. душъ, лишенныхъ всякой помощи. Лекарѣ также удалились, а аптеки подобно другимъ лавкамъ, закрыты. Правительствомъ отправлено туда корабли снабженные не только войскомъ для подкрѣпленія гарнизона, но также для снабженія жизненными припасами, медикаментами и прочими потребностями, и нѣкоторое число лекарей, для доставленія несчастнымъ помощи. Отправлено также нѣсколько сотъ галерныхъ узниковъ, предназначенныхъ для хороненія умершихъ; ихъ увѣрили, что по окончаніи этого они будутъ освобождены. Здѣсь въ Неаполѣ, зараза начинается уменьшаться, но въ провинціи усиливается. (G.C.)

Т у р ц і я.

Константинополь, 27-го Іюня.

По послѣднимъ извѣстіямъ съ Персидскихъ границъ, отъ 10 ч. с. м. племена Курдовъ не переставали предпринимать набѣги даже до границъ Ерзерума. *Эссадъ* Паша получилъ повелѣніе преслѣдовать ихъ, что и исполнилъ немедленно. Съ того времени безопасна по крайней мѣрѣ дорога, по которой слѣдуютъ караваны и даже заведенъ правильный ходъ почты, перемѣняющійся дважды въ мѣсяцъ.

— Въ Дарданеллахъ всцѣхнулъ сильный пожаръ, обратившій въ пепелъ значительные запасы хлѣба и военныхъ снарядовъ, составлявшихъ собственность Порты.

— Послѣднія извѣстія изъ Каира и Александріи, отъ 9 ч. с. м. доносятъ о нѣсколькихъ банкротствахъ примѣчательнѣйшихъ торговыхъ домовъ въ этихъ городахъ. Всѣ дѣла остановились; самъ даже Вице-Король, ощущаетъ слѣдствія этой несостоятельности. (G.C.)

саѣ и была нader кровава. Чива была взята багнетомъ и знову odebrana. Nawarczykowie w ścisnionych kolumnach posunęli się na przód, i udało się im znowu zająć swoje stanowisko, lecz nasi żołnierze rzucili się na nieprzyjaciela, gdzie stał najgęściej, przebili jego szeregi i otrzymali plac bitwy. Liczbę wziętych w niewolę podają od 500—600. Trzy kompanii przeszły do wojsk naszych. *Don Carlos* miał umknąć do San Mateo. Wydany został rozkaz, ażeby wszystkie wozy, jakie tylko zebrać można, wysłać do Cuarte dla przewiezienia do Walencji wielkiej liczby ranionych. — 400 ludzi z korpusu *Cabrery*, wziętych w niewolę, rozstrzelano. (A.P.S.Z.)

В ѣ с т н ы.

Рzym, 20-го Lipca.

Cholera jest tu jedynym przedmiotem rozmowy, tak, że same wypadki Hiszpańskie, na które zwracano przedtém wielką uwagę, w tym momencie stały się rzeczą uboczną. Od czasu jak zaprzeczono wybuchnienie tej choroby w Monte S. Giovanni, na nieszczęście mamy dopiero potwierdzenie, iż ona się pokazała w nadgraniczném miejscu Ceperano, starym Fregalla, w Garigliano, tak nazywanym Liri. Miasteczko to odległe jest stąd tylko 70 mil i zostało odłączone od wielu okolic, które ogłoszone jako podeyrzane. — Oprócz Sycylii, gdzie cholera grasuje w całym znaczeniu tego wyrazu, miała się także znowu pokazać ta smutna choroba w Genui, południowej Francyi i w wielu innych miejscach, tak żeśmy tu, jeśli się potwierdzą te wiadomości, podług przyjętej raz zasady, wkrótce od wszystkich będziemy zamknięci krajem.

— Podług doniesień od granic Włoskich, do mającego nastąpić zkoncentrowania wojsk w Lombardyi, Feld-Marszałek *Radecki* czyni już przygotowania. Rozumieją, iż w obozie zgromadzonych będzie około 30,000 ludzi, i jak zwyczajnie wykonane będą obróty polowe na wielką szalę. (A.P.S.Z.)

Neapol, 15 go Lipca.

Podług urzędowego biuletynu cholerycznych, umarło na tę chorobę w tutejszém mieście: z 3 na 4-ty, 374 osób; z 4 na 5 ty. 376; z 5 na 6 ty. 329; z 6 na 7-my, 314; z 7 na 8 my, 338; z 8 na 9-ty, 365; z 9 na 10-ty, 316; umarło razem 2432 osób. — Taki sam biuletyn z Palermu, przedstawia następujący rezultat: z 28 na 29 Czerwca, umarło 60 osób; z 29 na 30 sty. 183; z 30 na 1 Lipca, 247; z 1 na 2-gi, 265; z 2 na 3ci, 502; z 3 na 4-tv, 580; z 4 na 5 ty, 712; z 5 na 6 ty, 835; z 6 na 7 my, 995; z 7 na 8-my, 1105 osób. — Przy ogólném smutku, jaki panuje w Palermo, nie było podobieństwem zrobić spisu umarłych, któryby ściśle był rzetelnym, powyższe przecież podanie z urzędowego pochodzi źródła. Jedną wszakże okoliczność nie może niestety jak tylko pogorszyć tego ostatniego miasta, to jest: że niemal wszyscy umarli leżą po domach, bo nie masz nikogo, kto by ich chciał zabierać i grzebać. Żeby mieć wyobrażenie całej okropności, jakiej to miasto podlega, trzeba wiedzieć, że półowa ludności opuściła miasto, tak dalece, że nie pozostało w niém jak 110, a najwięcej 115 tysięcy dusz, wszelkiej pozbawionych pomocy. Lekarze wynieśli się także, apteki pozamykano podobnie jak inne sklepy. Rząd wysłał tam okretę opatrzoną nie tylko wojskiem na wzmocnienie załogi, ale mającej przytém zapasy żywności, lekarstw i t. p. potrzeb, tudzież pewną liczbę lekarzy, aby nieść pomoc nieszczęśliwym. Posłano także kilkaset więźniów galeryowych przeznaczonych na grabarzy; zapewniono ich, że po dokonaniu tej czynności, będą za nią wolnością udarowani. Tu w Neapolu, zaczyna się zmniejszać zaraza, ale natomiast na prowincyi powiększa się. (G.C.)

Т у р ц я.

Konstantynopol, d. 27 Czerwca.

Podług ostatnich doniesień od granicy Perskiej daty 10 b. m., pokolenia Kurdów nie przestawały czynić wycieczek aż do granic Erzerum. Dano rozkaz *Essad-Baszy*, aby je ścigał, co on bezzwłocznie dopełnił. Odtąd bezpieczna jest przynajmniej droga, po której idą karawany, a nawet ustanowiono regularny bieg poczty, dwa razy na miesiąc zmieniający się.

— W Dardanellach wybuchnął mocny pożar, który obrócił w perzynę znaczne zapasy zboża i potrzeb wojennych, własnością Porty będących.

— Ostatnie wiadomości z Kairu i Alexandryi, daty 9 b. m., donoszą o kilku upadłościach znaczniejszych domów handlowych w tych miastach. Wszystkie interesy zatałowały się; sam nawet Vice-Król uczuwa skutki tego ciosu. (G.C.)